چون کنی آلوده خون کثیف مر اعضای طفل ؛ موی را گر بنا شد مر تنش نشو و نما

ور نخواهی موی بر عضوی ز بعد کندنش ؛ باید از افیون و آب گرد اش کردن طلا

هر کرا در اصل باشد معده و امعا ضعیف ؛ غایت جهلست او را خوردن سمقونیا

گر بمالی بر قضیب خویشتن پیه سوسمار ؛ سر بر آرد گاه صحبت بر مثال اژدها

از مصفا در امان هر کس که خواهد چشم خود ؛ چشم خود را گه گهی باید کشیدن توتیا

از درون چشم او بیرون نیاید ابله ؛ هر که بر رنگ طهورش پای خود بندد حنا

یوسفی را گر معنی جلوه گر آمد ز فکر ؛ تا مگر سویش گشاید بادشه چشم رضا

حامی شرع محمد بادشه بابر که هست ؛ آفتاب و ماه را از رای او نور و ضیا

از جهد امید دارم که گر در زمان ؛ دشمنش را آن جناب درد که نبیند دوا

قصد در لغات هندوی

نام هر جری بهندی تنبو از من بپرس ؛ خاصه نام هر دوای نفع بردار مگر

بل تکلم باشد و بل گر بگویی سخن ؛ شنگر و ماند نیز آنکس که گوید شنگر

جیهه کمان اندر بکو گوشت داری کس ز آن آزار ؛ مور چه را منجوان بر رو کانه کور و بهره کر

مونڈ سر

انکہ چشم و ناک بینی ہونٹ اور ہونٹھ لب ۔ دانت دندان کاندھ گردن گھونٹہ زانو

کھال پوست بھیجہ مغز استخوان کو ہند ہاڑ

انگولے انگشت ہاتھ ہے انگوٹھہ انگشت نر

ہست پیشانی ہے ماتھہ سینہ چھاتی ہے دست ہات

منہہ روی و حلق روان سونتھنہ نشبین و نکہہ مکر

جیو جان جوجی است آسمان زنت آب پنی است

موی مژگان بھنوان خوان و کلیجہ دان جگر

موت بول و گوہ غائط کاند مقعد بر قبل

اند خصیہ بال موی جھنگ زان نورہ ذکر

ہندلے بساہست و بہیرہ ششش ملی آمد سیر

رودہ را انتری ہمی دان اجھری آمد شکنبہ شتم

گوسفند است بھیڈ بکری اونٹ بدان اشتر است

بلدہ گاو فیل ہاتھی گھورہ اسپ و گدہ خر

ام

هیره لحم و روتی و نان است نان و آب هست ∴ حلوه شهی مینک ماش سو که نه خشک و کیله تر

∴ هندره کنال و کملا و نجی استه دانه بود ∴

∴ بادبان سوتف و نرفش اجهو دکاچ دان گذر ∴

∴ تمر هندی ابلی السی بود تخم کتان ∴

∴ مندوه رالوکی دارزن دان و کنده نیشکر ∴

∴ چاول و جنبه برنج و ارزن انده تخم مرغ ∴

∴ تل بود کنجد جوار و ذرت ای فرخنده فر ∴

∴ ریشم ابریشم بود کاله سیاه اجله سفید ∴

∴ سرمه کاجل مرغ فلفل سعد موته عود اگر ∴

∴ مانک موتی بود یاقوت مروارید لیک ∴

∴ گهر باشد کیو رو روپ نقره سونه زر ∴

∴ هنوره اندک میشم بسیار رامیکو بهت ∴

∴ بدبره میدان او چگه بنک ای نقد بشر ∴

توته را سگو طوطی تیتر را فاخته ۞ تول دان اسوز دان آتش آمد گهره در ۞

تمانه تان میدان و مکری جاله تار عنکبوت ۞

کندری را سقز بردلی را امکو سقز ۞

کتد هیل ادخر جهر بله اشنه هست خرک سطح ۞

ترب تنوی سیر لهس باشد و کنا ذر کدر ۞

بول مر و هینگری ما زاکست کستوری است امشک ۞

قسط سبل آن یکی کوت آمد و انیست جهر ۞

زعفران کیسر بود ماریل جوز هند لست ۞

کیله موز از جمله اثمار در فهم و دانش بشنیز ۞

جوز بوا با جا بهل آمد کوه جوتی حب نیل ۞

گویند صمغ و دار فلفل پیپل و ماهر حجر ۞

ماجوفل مار و شنبت را کو سوه کهکر و حسک ۞

دارچینی تج نمک لن ماله را وانتا توز دار ۞

سیپ صدف ہلدا رد جو بہ مدہ عالی گہر ∴ ہرہ اہلیلج بود بہیری آمد بیج مخ ∴

سہکن و اسکن چہ باشد بہمن و سرخ سفید ∴

رائی آمد خردل و انگوزہ ہنگ ای باہنر ∴

گجو و کیسہ حرامیں کو بجا نندی ار ابلہ ∴

نج اکر و پارہ زیبق بر برہ دان باگہر ∴

سونٹھہ آمد زنجبیل کاندہ شکر مہندی حنا ∴

شہد عسل و مچھلی است ماہی تلہہ زیر اور زبر ∴

ماہیا آمد غدہ سنگ سیاہ بسورہ زرنفت ∴

برہتی ار قافلہ الحی یا من ترا کردم خبر ∴

حسب انکو شفا کو بنکو یہ است ملک ∴

استفتاح ای کشور دانش دولت را مستقر ∴

ہندوانہ را کلندہ وچون ککری را خیار ∴

ہم کہیرہ را ہم یادرنک و این سخن دان معتبر ∴

دوده شیر آمد دهی خیرات و لکری با سر آت
دهول خاک داگ و آتش هندکو را مکو

چینه و گیهون نخود منخوان و گندم آته آرد
کارد چهوری چو ردر دو جا بر و لیچه بر

نبسلو چن وان طباشیر و قرنفل کو لنگ
تخم ریحان تلسی گر راست ای نیکو شیر

ورد نیلوفر همدان کنول و کنکر بول
گوی تخم خرفه را لونکه بیج در گذر

وباناک شیر خوان و خو تری زبار دوان
کوبلبله راهیره کن آن سخن را مختصر

تا بنه مسک ما لکه نیره بود مغز فلوس
بابره بان کلاغ ورو کهه درخت و بهل ثمر

مرده مرز نکوش و کو گل مقل چندان صندلست
بنست ترمد خ نسوت ای افخار بحر و بر

کشان

گر شنگ دلمیسان را خواهد آنکه کوی سنبیت ∴ این یکی منحوان بسوی ز ادگر میدان شر

درگوار خانه زاکهر دان و مادر گوماتی ∴ تا ستار هست باشد جاسوج در ماه خور

بیته فرزند زبه ماب باشه بخر بدیر ∴ دلویش و روزات بسا الحجت شام دووده صبح

مبنه بود باران کس باشد سما الحلی است برق ∴

∴ یاد کر انجیل ای ارزانی تو روشن چون قمر ∴

∴ یوسفی یا بهرت درین ابیات کو است الخ ذکر ∴

∴ گر کسی از زر ار دم رسند نفع دکر

∴ از ضرر وار دمدامت در پناه خویشتن ∴

∴ آنکه در عالم بتقدیرش بود نفع و ضرر ∴

قصیده در اسما اخناس ادویه

گر کسی کوشش نموم از دل و جان ∴ مشکلات تر اکنم آسان

کنم از بهر خدمت تو رقم ∴ نام بر دار وی ایکلک بیان

گویم اسما ادویه ز اخناس ∴ کو بنا نست معدن نخوان